

**MESTNA OBČINA MARIBOR
ŽUPAN**

Ulica heroja Staneta 1, Maribor

Številka: 35005 – 17/2008 0301 04
Maribor, 12. december 2008

GMS - 437

**ZADEVA: PREDLOG ZA OBRAVNAVO NA SEJI MESTNEGA SVETA
MESTNE OBČINE MARIBOR – druga obravnava**

**NASLOV: ODLOK O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAZIDALNEGA
NAČRTA ZA DEL OBMOČJA PPE TABOR 14 P -
KOMPOSTARNA druga obravnava**

**GRADIVO
PRIPRAVILA:** ZUM d.o.o. Maribor
Urad za komunalo, promet, okolje in prostor
Sektor za urejanje prostora

**GRADIVO
PREDLAGA:** Franc KANGLER
župan Mestne občine Maribor

POROČEVALKI: Marija KUHAR, podsekretarka
Majda Medvešek, ZUM d.o.o. Maribor

**PREDLOG
SKLEPA:** Mestni svet sprejme Odlok o spremembah in dopolnitvah
zazidalnega načrta za del območja PPE Tabor 14 P –
kompostarna.

**Franc KANGLER
ŽUPAN**

PRILOGI:

- odlok z grafičnimi prilogami
- obrazložitev odloka
- stališče MČ Tabor

☒: Grajska ulica 7, SI-2000 Maribor, ID za DDV: SI12709590, MŠ 5883369
☎ (02) 2201 512, ☎ (02) 2201 493, <http://www.maribor.si>, ✉ simon.tekavec@maribor.si

Maribor, Slovenija kandidat za Evropsko prestolnico kulture 2012

ČISTA ENERGIJA!

Maribor • Murska Sobota • Novo mesto • Ptuj • Slovenj Gradec • Velenje

Na podlagi 11. in 61. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Ur. l. RS, št. 33/07 in 58/03 - ZZK-1) je Mestni svet Mestne občine Maribor na podlagi 16. člena Statuta Mestne občine Maribor (MUV št. 27/95, 13/98, 17/89, 23/98, 5/00, 10/02, 6/04, 13/04 in 26/05) na svoji seji dne sprejel

O D L O K

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAZIDALNEGA NAČRTA ZA DEL OBMOČJA PPE TABOR 14 P - KOMPOSTARNA -

- predlog za drugo obravnavo na mestnem svetu –

1. člen

S tem odlokom se sprejmejo spremembe in dopolnitve Zazidalnega načrta za del PPE Ta14P - Kompostarna (MUV št. 30/2002), ki jih je izdelal ZUM urbanizem, planiranje, projektiranje d.o.o., Grajska ulica 7, Maribor, pod številko naloge 571/2001.

2. člen

Spremembe in dopolnitve zazidalnega načrta vsebujejo:

A. BESEDILO

- Obrazložitev sprememb in dopolnitev ZN
- Odlok o spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta za PPE Ta14 P – Kompostarna

B. GRAFIČNE PRILOGE

– Izsek iz Zazidalnega načrta za del PPE Ta 14 P – kompostarna	M 1 : 1000
– Inventarizacija obstoječega stanja	M 1 : 1000
– Zazidalna situacija	M 1 : 1000
– Situacija urbanističnih pogojev	M 1 : 1000
– Prometna ureditev	M 1 : 1000
– Komunalna in energetska infrastruktura in omrežje zvez	M 1 : 1000
– Načrt gradbenih parcel	M 1 : 1000

3. člen

Ureditveno območje sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta obsega parcele ali dele parcel: 2915/1, 2915/2, 2885/1, 2885/2, vse k.o. Ob Železnici.

4. člen

6. člen se spremeni tako, da se črta drugi stavek prvega odstavka in se člen po novem glasi:

Opis namembnosti posegov

Proizvodni objekt: vsa proizvodnja se vrši v zaprtem objektu.

Poslovni objekt: ob vhodu v območje Kompostarne so določene površine za poslovne dejavnosti. V objektu ali več objektih so pisarne, prostori za servisne dejavnosti, vratar, informacije in prodaja komposta.

Površine za parkiranje: mirujočemu prometu so namenjene površine med preloženo cesto ob Dinosu in skupnim priključkom Kompostarne in Dinosa.

Ureditev odprtih površin: vse površine razen zelenic, so utrjene manipulacijske površine. Ob ograji, ki meji k Dinosu, je obvezna zasaditev dreves.

5. člen

7. člen se spremeni tako, da se črta prvi stavek drugega odstavka in se člen po novem glasi:

Funkcionalno oblikovalski pogoji

Horizontalni in vertikalni gabariti objektov so razvidni iz grafične priloge Zazidalna situacija. Sestavni del pri določanju funkcionalnih pogojev je grafična priloga z naslovom: Situacija urbanističnih pogojev.

Višina objekta je odvisna od tehnologije in zaradi urbanističnih pogojev ni omejena.

Klet je dovoljena.

Pri postavitvi ograje je treba upoštevati gradbeno linijo objektov. Ograje morajo biti enotno oblikovane v celotnem območju zazidalnega načrta.

Obvezna je zasaditev dreves, kot je prikazano v grafični prilogi z naslovom: Zazidalna situacija.

Vse zelene površine se zasadijo z avtohtonimi grmovnicami.

6. člen

S sprejetjem tega Odloka se na območju iz 3. člena tega Odloka razveljavijo določila Zazidalnega načrta za del PPE Ta 14 P – kompostarna (MUV št. 30/02).

7. člen

Spremembe in dopolnitve občinskega zazidalnega načrta za del prostorsko planske enote Ta 14P - Kompostarna so na vpogled v Mestni občini Maribor na Uradu za komunalo, promet, okolje in prostor – Sektor za urejanje prostora, na Mestni četrti Tabor in na spletni strani »www.maribor.si/zpn« .

8. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Medobčinskem uradnem vestniku.

Številka: 35005 – 17/2008 0301 04
Maribor,

dat. OPPN / Šolska Ćufarjeva/ gradivo 2.obr. MS – kompost.
Številka: 35005 – 17/2008 0301 04
Maribor, 12. december 2008

O B R A Z L O Ź I T E V

ODLOKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAZIDALNEGA NAĀRRTA ZA DEL OBMOĀJA PPE TABOR 14 P - KOMPOSTARNA -

- predlog za drugo obravnavo na mestnem svetu –

1. PODLAGA ZA PRIPRAVO SPREMEMB IN DOPOLNITEV ZAZIDALNEGA NAĀRRTA

ObmoĀje Tabora, kjer je naĀrtovana kompostarna, je v prostorskih sestavinah planskih aktov - urbanistiĀni zasnovi mesta Maribor namenjeno površinam za proizvodnjo in skladiŀenje. To pa je skladno z dejavnostjo kompostarne, kjer se vrŀi pridelava komposta, skladiŀenje, poslovna dejavnost ter parkiranje tovornih in osebnih vozil.

Obravnavano obmoĀje se ureja z Odlokom o zazidalnem naĀrtu za del prostorsko planske enote Ta 14 P - kompostarna (MUV ŀt. 30/02). Z razvojem okoljske tehnologije in okoljevarstvenih zahtev naĀin predelave komposta v veljavnem zazidalnem naĀrtu veĀ povsem ne ustreza.

Mestni svet Mestne obĀina Maribor je 24. novembra 2008 na svoji 22. redni seji sprejel Odlok o spremembah in dopolnitvah zazidalnega naĀrta za del obmoĀja PPE Tabor 14 P – kompostarna v prvi obravnavi.

2. PRIPOMBE PO PRVI OBRAVNAVI ODLOKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAZIDALNEGA NAĀRRTA

Javna razgrnitev predlaganega prostorskega akta je potekala od 12. novembra 2008 do 12. decembra 2008. V Āasu javne razgrnitve je bila dne 19. novembra 2008 na Mestni Āetrti Tabor organizirana tudi javna obravnavo, ki pa se je obĀani in zainteresirana javnost niso udeleŀili. Predlog odloka je bil dne 24. novembra 2008 obravnavan na seji mestnega sveta, na kateri so mestni svetniki podali svoje pripombe:

Stojan Auer – imamo štalco, za katero se je ugotovilo, da kompostirati ne bomo mogli zato bomo zraven postavili še eno halo, da bomo lahko kompostirali. Važno je, da se ob tako pomembnih zadevah odloča tehtno in na podlagi strokovnih argumentov.

Bojan Horvat – nekaj tam že stoji, ali bomo začeli z aktivnostmi, ki bodo povzročili neke stroške in na koncu ugotovili, da kompostirali tako ne bomo, ker se nam ne izplača.

Milan Petek – ali je kompostarna v kontekstu nadaljnjih aktivnosti izgradnji sistema ravnanja z odpadki ustrežna in bo kot taka ostala pri kakršnikoli tehnološki rešitvi sistema in ali je v skladu s pričakovano tehnološko rešitvijo.

Stojan Auer – objekt, ki stoji že 4 ali 5 let, je nekdo postavil in tudi plačal, nihče pa se ne vpraša, kdo je kriv, da je investicija šla v prazno. Ali ni bolj smotrno, da se najprej odloči o metodologiji, šele potem pa o nadaljevanju za kompostiranje in kompostarno v skladu z evropskimi določili. Najprej mora biti odločitev o trajni rešitvi, potem pa posledično iz tega izhajajo vse ostale rešitve.

Milan Petek – ali odločitev o tem zazidalnem načrtu ne bo v nasprotju z neko tehnologijo, ko jo bomo izbrali? Ali bo investicijski načrt za kompostarno tudi obravnaval mestni svet, ali pa je s spremembo tega zazidalnega načrta že dana podlaga za izvedbo te investicije? Menim, da zazidalni načrt v tej fazi ni potrebno problematizirati do naslednje faze.

Bojan Horvat – verjetno se bo v naslednjih 50 letih še marsikaj dogajalo s smetmi in bomo morali spet poiskati kake nove rešitve, ker bodo te že zastarele ali pa okolju ne več tako prijazne, kot bi si naši potomci želeli.

V večini pripomb prvega sklopa se je pojavljala dilema, ali je gradnja obrata za biološko obdelavo, mehansko sortiranje in kompostiranje (BOO.kompostarna) usklajena s sprejetim konceptom celovitega ravnanja z odpadki v Mariboru in ali je ob tehnoloških rešitvah, ki se nakazujejo na področju energetske izrabe energetske bogate frakcije gospodinjskih odpadkov sploh potrebna: Skupni odgovor je naslednji:

Pojasnilo na svetniška vprašanja:

Obrat BOO-kompostarna je nujna centralna naprava celovitega sistema ravnanja z odpadki. V nobeni varianti (razen prepovedani sežigalnici, ki odpadke iz kamiona stresa direktno v peč za sežig, ali energetske potratni obdelavi s pregreto paro) ni mogoče mokrih mešanih odpadkov ločiti na gorljivi del in na inertni del za odlaganje, ne da bi odpadke najprej biološko stabilizirali in jih posušili tako, da jih je mogoče mehansko ločiti (presejati in razpihati na lahko ter težko frakcijo). Šele tako lahko izdelamo »gorivo« za energetske izrabo. Brez »kompostarne« tako ni smiselno in mogoče razmišljati o energetski izrabi.

Energetsko je mogoče izkoristiti le organski del, ki je v fazi nastajanja srkal sončno energijo (ali pred mnogimi leti kot fosilno gorivo, ali kot svež biološki material – neposredno kot rastlina ali posredno kot žival). To energijo pri energetski izrabi sproščamo in bolj ali manj pretvorimo v koristno delo. Slednje pretvarjamo v električno in toplotno energijo, modernejšie metode pa v nove oblike energentov, ki omogočajo skladiščenje in kasnejšo rabo.

Če torej energetske pretvornik (peč ali podobno) vržemo preveč vode, trošimo energijo za uparjanje le te. Še slabše je pri anorganskih elementih (kovine, minerali), ki ne zmanjšujejo same energijske pretvorbe, temveč jo celo ovirajo do te mere, da je energijska pretvorba manj popolna oz. zahteva mnogo več vložene energije. Ob tem nastaja preostanek, ki ga je potrebno obdelati (izločevanje kovin) in odstraniti. Pri oksidacijskem izgorevanju pa pride zaradi motečih elementov do slabšega izgorevanja in s tem večjega preostanka nerazgrajenega ogljika v trdnem preostanku.

Iz zgoraj zapisanega sledi, da je potrebno vložek za energijsko pretvorbo predhodno ustrezno pripraviti. Za to obstoji več načinov, v nadaljevanju so kratko opisani trije:

- z mehanskim sistemom: Ta način je najstarejši vendar ne zagotavlja zadostne kvalitete ločevanja gorljive in negorljive frakcije,
- s kombinacijo aerobnega izsuševanja in naknadnega mehanskega sortiranja z izsesavanjem lahkih frakcij: Ta način je najbolj razširjen, ker v aerobnem biološkem delu z majhnim vnosom energije pustimo naravi, da opravi biološki proces razgradnje in pri tem izsuševanje odpadkov, v drugem delu pa suh material obdelamo mehansko s sejanjem, izločanjem kovin ter zračnim izločanjem organskih frakcij za energetska izrabo,
- s sistemom parnega sušenja ter naknadnega sortiranja: S pregreto vodno paro v rotirajočem bobnu odpadke speremo in osušimo. Pri tem se vlaga iz organskih odpadkov veže s paro, ki boben zapušča. Para se nato prečisti v posebnih čistilnih sistemih. Po parni obdelavi odpadkov sledi sortiranje in razvrščanje v mehanski sortirnici. Pri tem izločimo predvsem barvne kovine, železo ter izbrane vrste plastike, preko drobnega sita izsejemo inertizirano drobno frakcijo (za odlagališče ali potencialno nadaljnjo obdelavo). Končno izločimo še gorljivo frakcijo, ki jo predelamo v pelete ter uporabimo v lastnem sistemu za proizvodnjo pare in električne energije. Sistem je razvit za minimalno 100.000 ton odpadkov na vходу letno;

Prva omenjena varianta ne da zadovoljivih rešitev (izkušnje sosednje Avstrije in Nemčije), zato ne pride v poštev. V naši regiji s 165.000 prebivalci (10 občin) zagotavljamo letno ca. 45.000 ton odpadkov za obdelavo po katerem od zgoraj navedenih postopkov. To pomeni, da bi za implementacijo parne tehnologije morali povezati ca. 350.000 prebivalcev, kar pa bi bilo v času do 2013, ko so na voljo sredstva za črpanje iz kohezije, zelo težko politično doseči!

Bistvo procesa v »kompostarni« je torej stabilizacija in osušitev odpadkov z naravnim procesom in prepričevanjem kar je tudi ekonomsko najceneje. Posledica je zmanjšanje teže odpadkov za ca. 30% izločene vode kar pomeni, da četudi tako posušene odpadke odpeljemo na deponijo je za 30% nižji račun deponiranja. Že ta prihranek omogoča povračilo vloženih sredstev v »kompostarno«. Vse nadaljnje spremembe v energijo pa lahko potekajo v okviru lastnega cikla ekonomičnosti.

Večina strokovnih mnenj je enotna v oceni, da trenutno uvedba tega procesa največ prispeva k rešitvi celovitega problema ravnanja z odpadki in omogoča, da vsaj naslednjih pet let ne bo potrebe po poviševanju cene za prebivalce.

Brez BOO-kompostarne ni mogoče uvesti racionalne energetske izrabe (voda ne gori) in tudi ne dosegati zahtevanih kriterijev neškodljivosti pri delu odpadkov, ki končajo na deponiji.

Zato v sedanjem trenutku verjamemo, da je nadaljevanje gradnje nujno, potrebno, ekonomsko racionalno in v celoti usklajeno s sprejetim konceptom celovitega ravnanja z odpadki v Mariboru. Zelo podoben, če ne celo enak koncept je uresničen v Celju, kjer si ga je mogoče ogledati.

Odprta dilema, ki pa je smiselna le ob delovanju »kompostarne, pa je odločanje o tehnologiji energetske izrabe (oksidacijsko zgorevanje, plazemsko uplinjanje in sežig sintetičnega plina) kjer gre za dilemo, koliko tveganja smo pripravljeni sprejeti, če se odločimo za novo, prihajajočo in ne dovolj poznano rešitev (plazma) ali za tradicionalno rešitev oksidacijskega sežiga, ki pa nima več veliko manevrskega prostora za nadaljnji razvoj in že danes s težavo izpolnjuje pogoje za učinkovito energetska napravo. To pa je odločitev, ki terja vso modrost in pogum, ki ga skupaj premoremo v našem mestu.

V drugem sklopu se je pojavilo vprašanje pristojnosti podaje mnenja le ene mestne četrti:

Vinko Mandl – v smislu izbire tehnologije in reševanja tega problema bo tudi Tezno imelo posledice, zato prosim, da se da odlok tudi v soglasje svetu mestne četrti Tezno in se naj do druge obravnave pridobi tudi njihovo stališče.

Anton Gačnik – ali je svet mestne četrti Tabor, ko je odločal o termični obdelavi odpadkov, bil seznanjen da se nadaljuje z gradnjo kompostarne – kot vem ne, zato predlagam, da se pridobi še mnenje okoliških mestnih četrti v tej okolici.

Pojasnilo na svetniške predloge:

Zakon o prostorskem načrtovanju ne določa, v katerem delu občine mora pripravljavec javno razgrniti prostorski akt. Zaradi tega se uporabljajo določila Statuta MOM, ki v 54. členu določa naslednje:

»Svet mestne četrti oziroma krajevne skupnosti lahko mestnemu svetu predlaga odločitve, ki se nanašajo na njihovo mestno četrt ali krajevno skupnost.

Mestni svet mora pred sprejemom odločitve, ki se nanaša na posamezno mestno četrt ali krajevno skupnost, pridobiti mnenje od sveta mestne četrti ali krajevne skupnosti. V kolikor mestni svet dobi negativno mnenje sveta mestne četrti ali krajevne skupnosti sprejme odločitev z dvotretjinsko večino prisotnih članov mestnega sveta.«

Doslej se je pri javnih razgrnitvah uporabljalo navedeno določilo tako, da se prostorski akt razgrne v MČ ali KS, na območju katere leži ureditev, ki se načrtuje z njim. Ostala javnost – med drugim tudi vse druge MČ oz. KS - je o javni razgrnitvi obveščena z objavo v Večer in na spletni strani MOM. Do sedaj se sosednje MČ oz. KS ni posebej obveščalo o prostorskih aktih, ki so javno razgrnjeni v pristojni MČ ali KS in so npr. blizu meje druge MČ ali KS. V postopkih sprejemanja prostorskih aktov na MS MOM je bilo vedno pridobljeno le soglasje pristojne MČ ali KS.

Lokacija kompostarne je v industrijski coni na območju MČ Tabor in v bližini industrijske cone na območju MČ Tezno. Lokacija kompostarne je nekoliko bližje prvim stanovanjskim objektom na območju MČ Tezno kot pa stanovanjskim objektom v MČ Tabor. Ne glede na navedeno pa ocenjujem, da doslej utečenega načina javnih razgrnitev in javnih obravnav v primeru kompostarne ni treba spreminjati.

Svet mestne četrti Tabor je bil seznanjen da se bo gradnja kompostarne nadaljevala in je v tem smislu tudi podprl spremembe in dopolnitve zazidalnega načrta za del PPE Ta 14 P – kompostarna. Stališče sveta Mestne četrti Tabor je priloženo temu gradivu.

3. SPREMEMBE ODLOKA PO PRVI OBRAVNAVI NA MESTNEM SVETU

Pripombe, ki so bile podane med prvo obravnavo, se niso nanašale na vsebino prostorskega dela, temveč le na tehnologijo in postopek sprejemanja, zato je odlok za drugo obravnavo identičen odloku, ki je bil v prvi obravnavi.

Pripravili:

Simon Tekavec, univ.dipl.inž.arh.

Ljubo Knez, univ.dipl.ekon.

Branko Kosi, univ.dipl.inž.str.

Vili EISENHUT, univ.dipl.inž.el.
Direktor urada